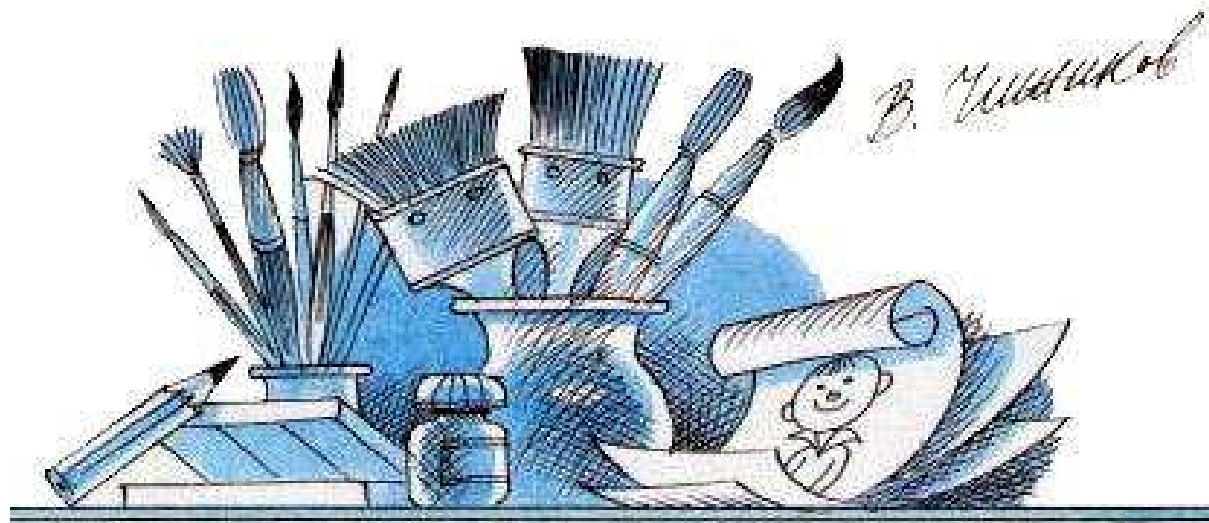

סיפורי העיר העתיקה

כתב ג. ציפּרוב
צייר וו. צ'יז'יקוב

הלכתי לכתובת השולח שהיה על המכתב.
ומה מצאתי שם? נכון. הכובע עם נוצות בת
יענה. ונוסף לכך שמעתי שם הרבה סיפורים
מוזרים מבעל הבית ששמר על הכובע.
והסיפורים האלה חיכו לי הרבה, הרבה זמן.
ועכשיו אספר אותם לכולם, וכמובן אתחיל
בסיפור על כובע עם נוצות בת יענה.
אגב, הסיפורים כתובים בנוצות בת יענה.

הגיע אלי פעם מכתב מוזר.
"אדוני" כתוב היה שם "אתמול השארת אצלי
כובע עם נוצות בת יענה."
המכתב הפתיע אותי מאוד. הרי אין לי ולא
היה לי כובע כזה. כלומר - זאת איזו בדיחה.
אך ממי זה?
הלכתי לדואר ושם בדקו. אכן, מכתב אמיתי.
רק ש... איחר קצת. הוא היה בדרך שלוש
מאות שנה. כלומר, זה סבא של סבא של
סבא שלסבא של סבא שלי היה צריך לקבל
אותו.

הידד! - מי? הידד! - מה? פשוט הכובע הישן.
אתם שואלים מדוע?

כי כך היה בעבר. לא חשוב המעיל. לא
חשובות הנעלים. אך הכובע, הוא כמובן
העיקר. הוא תמיד חייב להיות דומה לערוגת
פרחים. לא סתם אהבו אנשי העבר לשאת גן
על ראשם. וכל אחד התגאה בו.

"הגן שלי, אדוני, יפה יותר. הוא עם נוצות
יען."

ומלבד הבדיחה הייתה בכובעים גם תועלת.
כי בזמנים עברו לא היו מנקי רחובות. את
הרחובות טאטאו כשבירכו זה את זה, בנוצות
הכובע. ורק אדם אחד בכל העיר לא טאטא

בכובע - המלך. כן. כובע של המלך כיסה את
כל העיר. כמו מטריה.

וכשהגשם ירד במשך ימים רבים, אנשי חצר
המלך ביקשו "אולי הוד מלכותו יטייל קצת?"
וכך גם בימי שמש ארוכים וחמים. כשהמלך
יצא לטייל, הוא הגן על הנתינים שלו מחום
גדול. וגם הגן עליהם מצער ועצב. כי על
שוליים של כובע המלך נגנה תזמורת ובעיר
כולם רקדו, כולם שמחו.

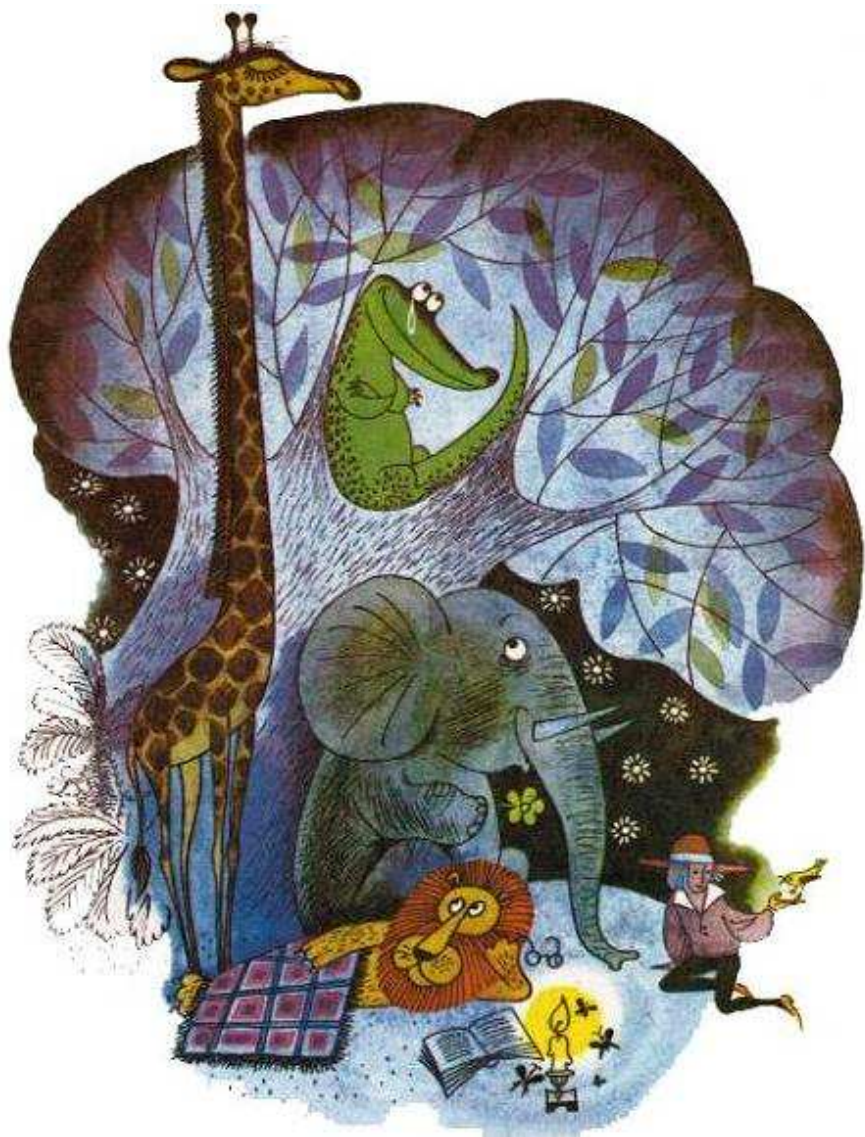
ואתם בוודאי יודעים איך המלך יכול היה
לשאת משקל גדול כזה על ראשו?

פשוט. גדוד שלם של חיילי משמר המלך תמך
בשולי הכובע. במוסקטים, רובים עתיקים
כאלה.

וכל ימי ההולדה בעיר שלנו, וכל החגים,
התקיימו רק על שדות הכחולים של כובע
המלך.

הנה איזה כובעים היו בזמנים עברו!

ומאז כך גם קראו לו "מאמן חיות עצוב מאוד."
ומאמן החיות העצוב מאוד התעצב עוד יותר.
"האם באמת לעולם לא אעלה על הזירה? אף
פעם לא אנעל מגפיים מבריקים?"

מי בילדותו לא רצה להיות נסיך אדיר?
ואם לא נסיך, אז לפחות מאמן חיות בקרקס?
כן, כן. הרי בזמנים שלנו זה כמעט אותו
הדבר. רק אצל מאמנים נשארו עדיין מגפיים
מבריקים וכובע מלכותי יפה שטאטא את
הרצפה בסוף ההצגה.
על הכובע הזה ועל המגפיים האלה חלמו כל
הילדים של העיר שלנו. ובמיוחד ילד אחד. כל
לילה הוא הביט על אורות הקרקס. וביום הוא
דיבר רק "קרקס, קרקס!"
ההורים שלו רק צחקו ממנו. "מאמן חיות!
אינך יכול להיות כזה. מאמן חייב להיות קשוח
ואתה טוב-לב."
ונכון. הוא היה ילד טוב ונחמד ופעם אימץ
אפילו ציפור קטנה. הציפור חיה אצלו עד
הסתיו, ובסתיו אמרה "תודה לך, ילד, אבל
הגיע זמן שלי לעוף מכאן."
והילד המאמץ שחרר אותה.
מאז צחקו ממנו עוד יותר. "איזה מאמן חיות!
החיות לא יפחדו ממך אלא אתה תפחד מהן.
אתה מאמן עצוב."

והוא רצה שוב לומר את המילה הקשה
כשמישהו דפק בפשפש הגן "מותר?"
לפני הנער עמד אריה אפריקאי בעל רעמה.
"שלום" אמר האריה במבוכה "שמעתי כי
גידלת באובב. באובב זה עץ של משפחתי.

"לעולם" זו מילה קשה מאוד. וקשה מאוד
לסבול אותה בימי הילדות. אך כשהילד גדל,
מישהו דפק בחלון שלו.
"שלום! זו אני, הציפור שאימצת בילדותך.
חזרתי כדי לעזור לך. הנה גרעין. זרע אותו
בגן שלך.."
"ואז" לא רצה להאמין הנער "החלומות שלי
יתקיימו?"
"כן."

והוא זרע את הגרעין. הגרעין נבט, גדל וגדל
ונעשה לעץ גבוה, שמן. אנשים באו בהמונים
לראות את העץ המוזר, השמן. ויום אחד ראה
את העץ מדען אחד. ואמר:
"אתה, נערי, גידלת באובב אפריקני אמיתי.
אני מברך אתך, אתה גנן מופלא."
גנן מופלא? זה הכל?
הנער ממש נעלב. "והכובע הצבעוני?
והמגפיים המבריקים?
כנראה הציפור רימתה אותי ואני אף פעם לא
אהיה..."

והייתי מאוד רוצה לשבת בצלו ולהיזכר
במשפחה שלי. תסכים?"

"תסכים?"

"תסכים?"

"תסכים?"

באותו היום כל הקרקס, כל גן החיות ביקר
אצל הנער. וכל חיה ישבה תחת העץ הבאובב
ונזכרה במשפחה שלה.

וכמובן, הנער הופיע כבר למחרת בזירת
הקרקס. ומהר מאוד הוא נעשה אחד משחקני
הקרקס הידועים. כן, כן.

ומהעבר נשאר רק דבר אחד - כמו קודם
קראו לו האנשים והחיות "מאמן חיות עצוב
מאוד."

וכשבקרקס מישהו לא היה ממושמע, המאמן
לא נזף בו אף פעם, ורק היה אומר בעצב "אז
לא אראה לך היום את הבאובב שלך."

וכל החיות בכו וביקשו סליחה. וזה באמת
עצוב מאוד - לא לראות את הבאובב שלך.

באו-באו-באו-בב!

ורק נעל אחת שתקה. בלי קישורים וקשתות
היא הסתתרה בפינה. "כנראה" אמרו
המבקרים מדי פעם "זו נעל של אישה ענייה
איזושהי."

מאז ומתמיד היו בעולם סנדלרים. ובעיר שלנו
היה אחד, לא סנדלר סתם, אלא בעל מסורת
של דורות. כלומר סבא שלו, סבא-רבא שלו,
אבא של סבא-רבא שלו, כולם היו סנדלרים,
עשו נעליים ומגפיים.
נעליים... שורה שלמה של נעליים עתיקות, עם
קשתות וקישוטים עמדו אחרי זכוכית אצל
הסנדלר הזה. סקרנים רבים היו באים לשם
כדי להביט עליהן ולהתפלא.
"הו, איזו נעליים.. אך איזו..."
והאומן רק רטן "אין לכם יותר מה להגיד?"
"לא, אמרו הנבוכים, לא יודעים."
ואז האומן היה לוקח בזהירות זוג נעליים והיה
אומר "נעלי בלט - הן כמו צדפות. שרות
שירים שמחים. הנה נעל מהעיר ווארשה.
אתם שומעים? מוסיקה עתיקה. זו מזורקה.
והנעל הזו - היא מווינה. שומעים? מינואט."
מזורקה, מינואט, וואלס - כל נעל עתיקה
שרה אצלו ולכל אחת היה קול מיוחד.

אבל הסנדלר היה אומר "אין לכם יותר מה לומר עליה?"

"לא" שוב היו אומרים האנשים.

ואז היה האומן מספר בחיבה רבה "בימי עבר רחוקים חיה בעיר שלנו נסיכה אחת, בת המלך. לימדו אותה קידות נימוס יפות, שפות וכמובן גם ריקודים. לשם כך הביאו אליה את המורים הטובים ביותר. אלא שלצערם הנסיכה לא הייתה מוסיקלית. לא הצליחה לרקוד כראוי.

לכן בכל הממלכה פרסמו צוו מלכותי:

מי שילמד את הנסיכה לרקוד בקלות ובחן, יזכה בידה ובלבה.

לזכות בידה של הנסיכה פירושו להיעשות לנסיך.

גרפים מבריקים, נסיכים חסודים, ברונים מכובדים - מי לא ניסה ללמד לרקוד את בת המלך. אבל כל אחת מגברות החצר עלתה

עליה באומנות האצילה הזו. הנסיכה הייתה כבר נואשת.

אך פעם הופיע סנדלר בחצר המלכותית. "הוד מלכותו" אמר "שמעתי על הצרה שלכם.

ואני יודע שאין דבר פשוט יותר מאשר לשחרר אתכם מהצרה הזו. תרשו לי רק

למדוד את הרגל המלכותית הצעירה."

הרגל נמדדה בסרט משי וכבר למחרת

הסנדלר תפר נעלים נחמדות.

"כן, הן נחמדות" נאנח הסנדלר "אבל חסרים

להן קישוטים. קישוטים כאלה שנותנות כוח

לרחף ולעוף. וזה מה שדרוש לנסיכה!"

ואז הסנדלר מצא פתרון. הוא יצא לאחו

והשתחוה בפני זוג פרפרים לבנים.

"לכם הרי הינו-הך איפה אתם מרחפים. אבל

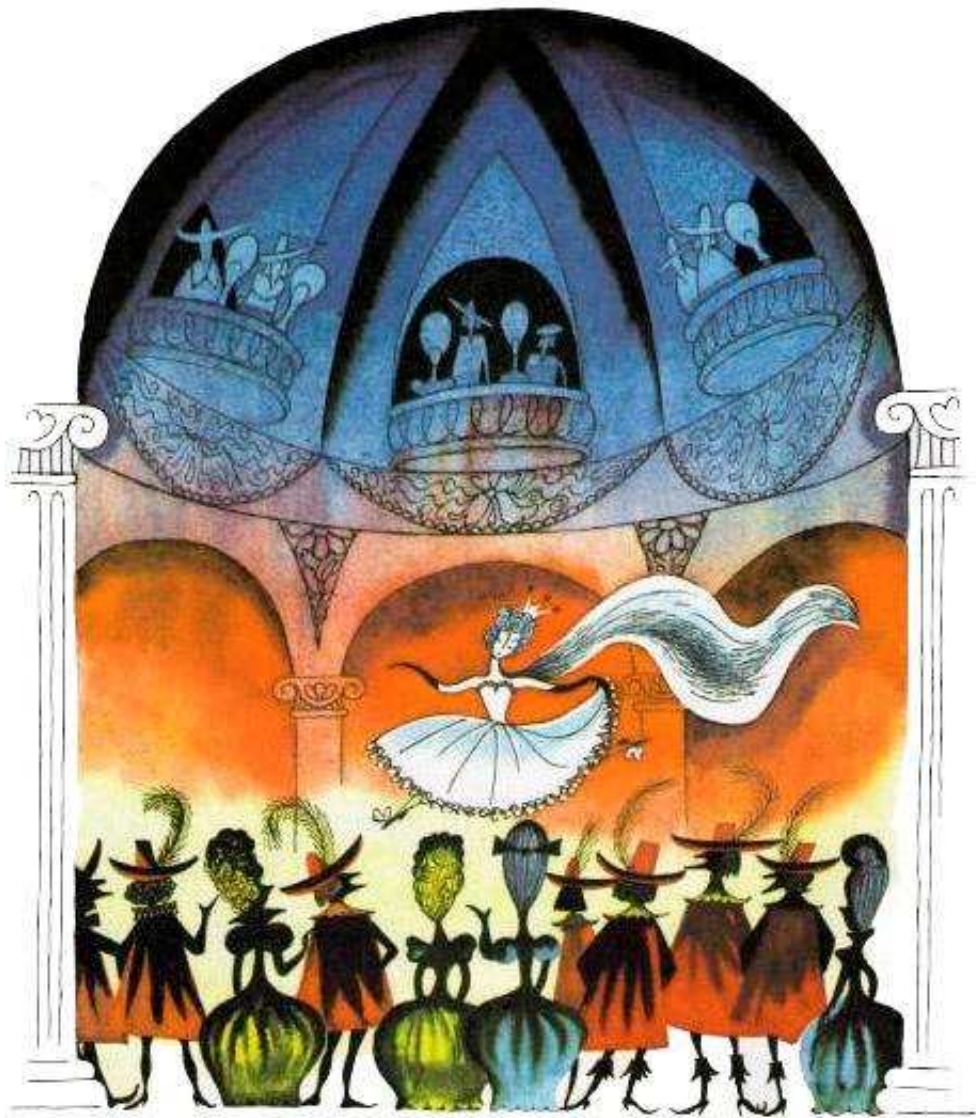
אם תהיו לקישוטים של נעליים מפורסמות,

מחר כבר תוכלו להתעופף באולמות של

המלך. ותוכלו אתן, פרפרים חמודים, לרקוד

את הריקוד הקוטיליון, הריקוד המלכותי

הראשי."

מובן שהפרפרים החמודים לא העזו לסרב.
ותוך זמן קצר הנסיכה כבר רקדה. הנעליים
עם הקישוטים החדשים נשאו אותה בכל
האולם.

וכל האורחים בירכו את המלך והמלכה.
"באיזו קלות רוקדת הבת שלכם!" "הנסיכה
רוקדת היום כמו פרפר לבן."

אכן, לפרפרים לבנים לב טוב. אך אצל
הנסיכה זה שונה. וכשאחרי הריקודים
הסנדלר ניגש אליה, היא אמרה רק "אינך
נחוץ לי יותר. פו!"

והסנדלר הלא-נחוץ הלך לו, ויחד אתו הלכו
גם הפרפרים, הקישוטים הלבנים מהנעליים
המלכותיות.

והנסיכה מעולם לא רקדה יותר בקלות כזו.
והקוטיליון, הריקוד הראשי, היה האחרון בכל
חייה.

כי כך אמרו האנשים "אם ישנם קנקני גרפפה
לא נחוץ יותר גרפים. גם בלעדיהם שמח
מאוד.

אלא שעד היום אף אחד לא יודע האם בקבוק
כזה הו סוס היאור עם צוואר ארוך, או ג'ירף
עם בטן שמנה.

האם זה טוב או רע כשהמלך הוא גרגרן?
תאמר בוודאי "רע מאוד". נכון?
בדרך כלל גם אני חושב כך ובכל זאת...
בימי עברו הייתה פעם עיר אחת שבה מלך
היה גרגרן. והיה אז גם מנהג כזה שנקרא
"דו-קרב".

דו-קרב פירושו ששני אנשים, הסייפים,
דוקרים זה את זה בחרבות.
"אסור" תקרא בוודאי "אסור! בן-אדם זה לא
ברווז צלוי!"

נכון, גם המלך הגרגרן קרא "אסור! אסור!
אסור!"

הנה דיברתי על אנשים רמי מעלה, גרפים,
ברונים, נסיכים. ומה נשאר מהם? נו, לא
כלום. פרט לגרף אחד... כן, הוא משום מה
נשאר. והגרף הזה היה קנאי מאוד. היה
מקנא בכל אחד ובכל דבר. ובמיוחד היה רוצה
להיות גדול יותר מכל האחרים. וכדי שהמלך
ישים לב עליו ויבדיל אותו מכל אנשי החצר
האחרים, הגרף הזה כל הזמן מוציא את
הצוואר שלו. הצוואר אצלו נעשה ארוך-ארוך,
כמו אצל ג'ירף. ונוסף לכך הגרף הזה אהב
לאכול. ולכן הבטן שלו הייתה גדולה-גדולה,
כמו אצל סוס היאור. תוכלו לתאר לעצמכם
דבר כזה?

ופעם אחד אמן ניפוח זכוכית החליט להתבדח
על חשבונו של הגרף. הוא עשה בקבוק דומה
לאותו גרף. לבקבוק הייתה בטן גדולה וצוואר
ארוך.

מובן שכולם הבינו למי דומה הבקבוק. ולכבוד
הגרף קראו להם קנקן גרפפה. אלה קנקני יין.
קנקנים כאלה קיימים עד היום, במיוחד
באיטליה. והגרפים? איפה הם?

לחיות בבית אבן היה ממש מסוכן. כי אם בעיר התפשטה איזושהי מחלה, את הבית שלכם יכלו לפרק לבנה אחרי לבנה. ויכול היה לבוא ענק כלשהו ולבלוע את הבית שלכם כולו כדי להבריא. כן. וכך קרה פעם. מההרים בא פעם ענק אחד. פתח את פיו ובלע את טירת המלך. ולא רק את הטירה, כי יחד עם הטירה הוא בלע את המלך. איזו אסון!

הענק הזדעזע בעצמו כשנודע לו הדבר. הוא בכה עד שזרמי דמעות התגלגלו במדרכות. "וי!, וי!, מה עשיתי? איך עכשיו תחיו בלי המלך שלכם? וי!, וי!" "לא יודעים. לא יודעים" ענו אנשי חצר המלך "המלך נחוץ לנו מאוד. בפני מי נשתחוה עכשיו?"

אבל אז הענק דפק לעצמו בקרקפת "חשבתו ומצאתי" אמר "אתן לכם מלך." והענק החכם בנה מלך מחימר. לא, אל תחשבו שהמלך הזה היה גרוע מהאמיתי. היה לו כתר על ראשו ומגפיים על

אבל זה לא עזר הרבה. ואז הוא פתח את פיו ופשוט בלע את כל החרבות. אתם מבינים? במקרה הזה לא השכל המלכותי עזר, אלא הגרגרנות המלכותית. ומה שמוזר ביותר, אחרי הזללנות הזו דו-קרב נעשה יפה ביותר. כי ללא חרבות הסייפים התחילו פשוט לנשוף זה על זה, ונשפו כך עד שאחד מהם עף באוויר לאן שהוא. וזה, לדעתי, הדרך הטובה ביותר של נסיעה. וכך הגרגרנות של המלך הביאה תועלת. במקרים מסוימים זה עוזר. ואבל כשרוצים להלחם, אז במקום לצאת לדו-קרב ולנשוף, מוטב פשוט לנסוע.

ויודעים אתם איך בזמנים עברו רפאו מחלות? באבנים או בחלוקי נחל. כן, טחנו אותם לאבק ושמו בתה או במרק.

פשוט – הם משתחווים זה לזה בקידות
עמוקות. והכל מתנהל בסדר.

רגליו. וגם גלימה. וחשוב ביותר היה שישב
על כס מלכותי שלו ולא התערב בעניינים,
אלא רק לעתים רחוקות.

הוא דאג שלילדים יהיה חול למשחק, אבל
במיוחד דאג למטריות. המלך פחד להירטב
בלי מטרייה.

כי פעם למלך החימר נרטבה הקרקפת ונוצר
בה חור קטן. אסון! מאז הייתה רוח נושבת
בראשו של המלך, והיא עוררה כל מיני
מחשבות רציניות. עכשיו הוד מלכותו עשה כל
מה שמצא חן בעיניו.

"הה-הה-הה!"

אנשי חצר המלך כעסו מאוד. ולא התאפקו, כי
אמרו בסוף "מוטב להיות בכלל בלי מלך
מאשר עם ליצן כזה."

"אז טוב" אמר המלך מחימר "גם הפנים
העצובים שלכם לא מוצאים חן בעיניי. שלום
לכם!"

הוא נפרד והלך לו. ואין יותר מלך בעיר. ולמי
משתחווים אנשי החצר?